

Metody badania dziecka w rodzinie

Methods of child assessment in the family

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok IV / Semestr VII
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólniakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Specjalnościowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	Psychologia dzieci i młodzieży
Status przedmiotu	Do wyboru

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Ćwiczenia	30	16	5	Zaliczenie z oceną	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	16			
Praca własna studenta	65	79			
Ogółem	125	125			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1	Przekazanie wiedzy na temat systemowego modelu funkcjonowania rodziny oraz celów i metod diagnozy dziecka w rodzinie
2	Zapoznanie studentów z opartymi na dowodach naukowych metodami oceny i diagnozy funkcjonowania psychospołecznego dziecka w kontekście rodzinnym.
3	Rozwinięcie wrażliwości studentów na nieprawidłowości w relacjach rodzice-dzieci.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się*
W1	Student zna założenia poszczególnych metod, technik i narzędzi diagnostycznych	Ps_WG01_Mgr Ps_WG02_Mgr Ps_WG04_Mgr	Kolokwium pisemne.
W2	Student zna terminologię dotyczącą systemów rodzinnych oraz omawianych obszarów diagnozy	Ps_WG04_Mgr Ps_WG06_Mgr	Kolokwium pisemne.
W3	Student potrafi określić miejsce diagnozy we współczesnej systemowej terapii rodzin	Ps_WG01_Mgr Ps_WG06_Mgr Ps_WG12_Mgr	Kolokwium pisemne.

UMIEJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się*
U1	Student potrafi przeprowadzić badanie omawianymi metodami, technikami i zinterpretować wyniki	Ps_UW03_Mgr Ps_UW04_Mgr Ps_UW09_Mgr	Rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć
U2	Student potrafi wskazać zalety i wady poszczególnych metod, technik oraz wyjaśnić ich zastosowanie w diagnozie	Ps_UW06_Mgr Ps_UK01_Mgr	Rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć
U3	Student potrafi wyznaczać cele diagnozy i samodzielnie projektować narzędzie badawcze	PS_UW02_Mgr PS_UW06_Mgr PS_UW09_Mgr Ps_UO01_Mgr	Rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć

* Należy dla każdego efektu uczenia się wpisać metody jego weryfikacji spośród następujących: egzamin pisemny, ustny, kolokwium, esej, referat, praca domowa (jaka?), opracowanie prezentacji i/lub projektu (indywidualnie lub zespołowo), rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć, analiza studium przypadku, udział w dyskusji, aktywność na zajęciach, inne (wpisać, jakie?).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się*
K1	Student zachowuje krytycyzm w formułowaniu opinii i ocen.	Ps_KO01_Mgr	Rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć
K2	Student ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności diagnostycznych.	Ps_KO01_Mgr	Rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć
K3	Student ma poczucie odpowiedzialności za błędy i zaniechania diagnostyczne	Ps_KO01_Mgr	udział w dyskusji

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Ćwiczenia	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1	Diagnoza dziecka w kontekście systemowej perspektywy na rodzinę: 1.1. Konteksty diagnozy dziecka i rodziny. 1.2. Wpływ teorii przywiązania i podejścia opartego na mentalizacji na rozumienie dziecka w kontekście rodziny. 1.3. Diagnoza rodziny w kontekście podejmowania działań interwencyjnych.	7	4
2	Obserwacja i wywiad w diagnozie dziecka i rodziny: 2.1. Obserwacja psychologiczna w procesie diagnozy klinicznej dziecka. 2.2. Obserwacja interakcji niemowlę-rodzic. Rola mikroanalizy zachowania. 2.3. Wprowadzenie do wywiadu diagnostycznego. 2.4. Specyficzne formy wywiadu w badaniu funkcjonowania rodziny.	8	4
3	Metody niekwestionariuszowe metody badania dziecka w rodzinie. 3.1. Kategorie opisu relacji między członkami rodziny. 3.2. Metody projekcyjne w diagnozie dziecka i rodziny. 3.3. Wybrane techniki pracy w psychoterapii rodzinnej. 3.4. Wprowadzenie do diagnozy psychoterapeutycznej wg PDM2.	8	4
4	Wybrane techniki kwestionariuszowe oceny funkcjonowania rodziny. 4.1. Przegląd najważniejszych narzędzi kwestionariuszowych. 4.2. Ocena kwestionariuszowa funkcjonowania rodziny. 4.3. Skale szacunkowe dla rodziców i nauczycieli.	7	4
Razem		30	16

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, analiza przypadków i przykładów, ćwiczenia indywidualne i zespołowe, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

	Wagi (%)
	Ćwiczenia
Kolokwium	90
Wykonanie ćwiczeń podczas zajęć	5
Wykonanie zadań poza zajęciami	5
Razem	100%

** Należy dla każdego efektu uczenia się wpisać metody jego weryfikacji spośród następujących: egzamin pisemny, ustny, kolokwium, esej, referat, praca domowa (jaka?), opracowanie prezentacji i/lub projektu (indywidualnie lub zespołowo), rozwiązywanie zadań i przykładów w trakcie zajęć, analiza studium przypadku, udział w dyskusji, aktywność na zajęciach, inne (wpisać, jakie?).

Rozliczenie pracy własnej studenta

Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykonanie ćwiczeń lub zadań po zajęciach (jako utrwalenie lub rozszerzenie treści z odbytych zajęć oraz rozwijanie umiejętności)	20	30
Lektura obowiązkowa	20	20
Obowiązkowe zapoznanie się z innymi materiałami lub treściami (narzędziami, pomocami, dokumentacją)	10	10
Przygotowanie do kolokwium	15	19
Razem	65	79

Literatura obowiązkowa

1	Święcicka, M. (red.). (2011). Metody diagnozy w psychologii klinicznej dziecka i rodziny.
2	Ryś, M. Systemy rodzinne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa 2004
3	Engel-Bernatowicz, A. (2005). Diagnosta jako instrument własnej pracy. W: K. Stemplewska-Żakowicz, K. Krejtz (red.) Wywiad psychologiczny. Tom 2. Wywiad jako spotkanie z człowiekiem, (str. 240-269). Warszawa: PTP.

Literatura uzupełniająca

1	Klasyfikacje diagnostyczne ICD-11 / DSM5
2	DC:0-5 Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych okresu niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa (2016). Zero to Three.
3	McWilliams, N. i Lingardi V. (2019). PDM-2. Podręcznik diagnozy psychodynamicznej. Tom 2.
4	Niedźwiecka, A. (2021). Analiza interakcji dziecko–rodzic. Wprowadzenie dla studentów, klinicystów i badaczy. Warszawa: Wydawnictwo Liberi Libri. https://doi.org/10.47943/lib.9788363487539
5	Scheir K. i Zalewska M. (2002). Krewni i znajomi Edypa.

Inne materiały dydaktyczne

1	Materiały przygotowane przez wykładowcę
---	---